

Základní škola Bohutín, okres Šumperk
Bohutín 103, 789 62 Olšany Tel: 583 247 244,

Školní vzdělávací program
pro základní vzdělávání

BAREVNÁ ŠKOLA

V Bohutíně 1. 9. 2017

MOTTO:

Žije-li dítě v ovzduší kritiky, učí se odsuzovat.

Žije-li dítě v ovzduší nevraživosti, učí se nenávidět.

Žije-li dítě v ovzduší výsměchu, učí se nejistotě.

Žije-li dítě v ovzduší výčitek, učí se pociťovat vinu.

Žije-li dítě v ovzduší snášlivosti, učí se být trpělivé.

Žije-li dítě v ovzduší povzbuzení, učí se kladně hodnotit druhé.

Žije-li dítě v ovzduší oceňování, učí se být spravedlivé.

Žije-li dítě v ovzduší bezpečí, učí se důvěře.

Žije-li dítě v ovzduší přátelství a lásky, učí se nacházet i projevovat lásku v sobě i ve světě.

K tomu, aby člověk mohl někoho druhého vychovávat a vést, musí mít jasno nejdříve sám v sobě.

Obsah:

1. Identifikační údaje

- 1.1 Název ŠVP
- 1.2 Údaje o škole
- 1.3 Zřizovatel
- 1.4 Platnost dokumentu

2. Charakteristika školy

- 2.1 Úplnost a velikost školy
- 2.2 Vybavení školy
- 2.3 Charakteristika učitelského sboru
- 2.4 Dlouhodobé projekty
- 2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci a jinými subjekty

3. Charakteristika ŠVP

- 3.1 Zaměření školy
- 3.2 Výchovné a vzdělávací strategie
- 3.3 Začlenění průřezových témat
- 3.4 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- 3.5 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

4. Učební plán

5. Učební osnovy

Předmět: ČESKÝ JAZYK A LITERATURA
Předmět: ANGLICKÝ JAZYK
Předmět: MATEMATIKA
Předmět: INFORMATIKA
Předmět: ČLOVĚK A JEHO SVĚT
Předmět: HUDEBNÍ VÝCHOVA
Předmět: VÝTVARNÁ VÝCHOVA
Předmět: TĚLESNÁ VÝCHOVA
Předmět: PRAKTICKÉ ČINNOSTI

6. Hodnocení vzdělávání žáků

1. Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP ZV:

BAREVNÁ ŠKOLA

.....

1.2 Údaje o škole:

- *název školy:* Základní škola Bohutín, příspěv. org., okres Šumperk
- *adresa školy:* Bohutín 103, 789 62, Olšany
- *e mail:* skola@bohutin.cz
- *internetové stránky:* www.mzsbohutin.cz
- *ředitel:* Mgr. Pavel Tichý
- *telefon:* 583 247 244
- *mobil:* 739 640 499
- *IČ* 71008497
- *IZO:* 102668388
- *RED-IZO:* 600147975

1.3 Zřizovatel:

- *název:* Obec Bohutín
- *adresa:* Bohutín 65, 789 62 Olšany
- *IČ* 302392
- *kontakty:* 583247237

1.4 Platnost dokumentu od:

- 1. 9. 2017
- podpis ředitele školy: .....

razítko:

2.Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

- ❖ vesnická, neúplná, málotřídní, základní škola s 1. až 5. postupným ročníkem, která je umístěná ve středu Bohutína, obklopená zelení, rodinnými domky a také čínžovní výstavbou. Snadná dopravní obslužnost, parkoviště za školou, nedaleká zastávka autobusu i vlaku zajišťuje přístupnost i pro žáky z okolních obcí a je využívána i pro akce školy.
- ❖ Jedna budova masarykovského typu, dvoupodlažní, v níž probíhá převážná většina výuky obklopená školní zahradou, která zahrnuje také školní hřiště a školní pozemek. V těsném sousedství se nachází sportovní areál (velká tělocvična + malý sál, využívaný pro akce školy a fotbalové hřiště) a budova mateřské školy, ve které je jídelna pro školní stravování.
- ❖ Výuka probíhá v pěti třídách
- ❖ V posledních letech se ve škole vzdělává průměrně 55 - 65 žáků. Podle příznivého demografického vývoje obce se počítá s nárůstem počtu dětí, kapacita školy je až 180 žáků.
- ❖ Součástí školy je školní družina, se třemi odděleními a s provozem od 6:00 do 17:00
- ❖ Hlavním účelem a předmětem činnosti školy je dle zřizovací listiny poskytování výchovy a vzdělání dle zákona 561/2001 sb.

2.2 Vybavení školy

- ❖ V budově školy se nachází 5 kmenových tříd, které jsou vybavené digitální technikou a připojením k internetu. Ve všech učebnách lze při výuce využít interaktivní tabule. K výuce slouží také školní pozemek, tělocvična s velkým i malým sálem, školní hřiště a zahrada.
- ❖ V přístavbě školy jsou další tři místnosti určené jako zázemí pro vedoucí vychovatelku, kuchyňka a jedno oddělení družiny. V dopoledních hodinách jsou místnosti využívány jako učebny při dělení tříd na skupiny. Je zde možné podle potřeby využít digitální techniku a připojení k internetu.
- ❖ Škola má vhodné hygienické zázemí a šatny.
- ❖ K provozu školy slouží dále: kancelář vedení školy a sborovna s připojením k internetu, sklady učebnic, výtvarných potřeb, úklidových materiálů a nářadí.
- ❖ Škola se prezentuje na vlastních webových stránkách www.mzsbohutin.cz

2.3 Charakteristika učitelského sboru

Pedagogický sbor má v současné době 14 členů. Neustále si doplňují vzdělání na metodických akcích v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Všichni učitelé i asistenti pedagoga ovládají minimálně jeden světový jazyk. Velká část pedagogického sboru prošla základním kurzem Respektovat a být respektován a dále se vzdělává v oblasti efektivní a nenásilné komunikace. Ve škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, koordinátor ŠVP, garant ekologického programu školy. V rámci doplňkové činnosti vedou pedagogičtí pracovníci zájmové kroužky.

2.4 Dlouhodobé projekty

- ❖ Pravidelně se opakující soutěže (KLOKAN - v kategoriích Cvrček a Klokánek)
- ❖ Škola v přírodě
- ❖ Sportovní olympiáda s účastí jiných málotřídních škol
- ❖ Preventivní akce v rámci plnění minimálního preventivního programu školy
- ❖ Pravidelný plavecký kurz
- ❖ Pravidelný lyžařský kurz
- ❖ Třídní výlety spojené s poznáváním blízkého okolí školy, celého Olomouckého kraje i okolních krajů
- ❖ Pravidelná účast v celostátním testování vědomostí a dovedností žáků - SCIO, KALIBRO
- ❖ Výjezdy na dopravní hřiště
- ❖ Divadelní a filmová představení
- ❖ Velké vánoční vystoupení žáků školy
- ❖ Zapojení do projektu „Zdravé zuby“
- ❖ Ekologické projekty –sběrové akce, separace odpadu
- ❖ Ekoprogramy a výtvarné programy

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty

a/ Spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků se neustále rozvíjí. Zákonní zástupci mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné domluvě s vyučujícím. Všichni vyučující jsou zákonným zástupcům k dispozici v době individuálních konzultací, dále třídních schůzek, které jsou minimálně čtyřikrát ročně a během akcí pro veřejnost (zejména vánoční besídka, besídka ke dni matek, slavnostní pasování prvňáčků, slavnostní vyřazování pátáků, zahradní slavnost atd.). Zákonní zástupci jsou o činnosti školy informováni prostřednictvím webových stránek, které aktuálně reflektují činnost školy.

b) Spolupráce s jinými subjekty

Škola spolupracuje s obcí, Vilou Doris v Šumperku (využití ekoprogramů, keramické dílny, sportovních aktivit), Vlastivědným muzeem v Šumperku, Městskou knihovnou v Šumperku. Pravidelně navštěvujeme Kino Oko v Šumperku, Městské divadlo v Šumperku a Okresní vlastivědné muzeum v Šumperku. Výchovné a pedagogické problémy řešíme ve

spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou a Speciálně pedagogickým centrem v Šumperku.

Velmi intenzivní je spolupráce s mateřskou školou, organizujeme společná vystoupení, programy a vzájemné návštěvy.

Další spolupracující subjekty: Policie ČR, OSPOD, plavecký bazén Aquatoll Šumperk, Hasičský záchranný sbor, Dopravní hřiště v Zábřehu.

c) Školská rada

Při škole působí školská rada (3 členové – 1 zástupce zřizovatele, 1 zástupce zákonných zástupců a 1 pedagogický pracovník). Školská rada zasedá nejméně dvakrát ročně; jinak se schází během školního roku podle potřeby.

Školská rada je orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy.

Školská rada:

- a) vyjadřuje se k návrhům školních vzdělávacích programů a k jejich následnému uskutečňování
- b) schvaluje výroční zprávu o činnosti školy
- c) schvaluje školní řád a navrhuje jeho změny
- d) schvaluje pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků
- e) podílí se na zpracování koncepčních záměrů rozvoje školy
- f) projednává návrh rozpočtu právnické osoby na další rok, vyjadřuje se k rozboru hospodaření a navrhuje opatření ke zlepšení hospodaření
- g) projednává inspekční zprávy České školní inspekce
- h) podává podněty a oznámení řediteli školy, zřizovateli, orgánům vykonávajícím státní správu ve školství a dalším orgánům státní správy

3. Charakteristika ŠVP

3.2 Zaměření školy

V souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání je vzdělávání na naší základní škole založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami). Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu řešení problémů.

- ❖ Chceme učit žáky takovým znalostem a dovednostem, které budou dobře uplatnitelné v životě. Snažíme se, aby učení dávalo dětem smysl.
- ❖ Všestranně rozvíjíme zdravě sebevědomé děti, které znají svoji cenu, své přednosti i nedostatky a ví, kde hledat to, co neví.
- ❖ Vedeme žáky k týmové práci, vzájemné pomoci, sounáležitosti, vzájemnému respektu, zdravé komunikaci a toleranci.
- ❖ Klademe důraz na dodržování společně stanovených pravidel, podporujeme vnitřní motivaci.
- ❖ Vedeme žáky k citlivému vztahu k přírodě, ke všemu živému a učíme děti žít dle ekologických a environmentálních principů. Zejména chápat člověka jako součást přírody, chápat základní ekologický cyklus, souvislosti časové i prostorové, uplatňovat globální, celistvý přístup ke světu.
- ❖ Podporujeme využití digitálních technologií, užíváme je ve vybraných předmětech.
- ❖ Náš vzdělávací program zabezpečuje výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a výuku žáků mimořádně nadaných.
- ❖ Školní vzdělávací program vhodně doplňujeme dalšími aktivitami v zájmových útvarech školní družiny a v doplňkové činnosti.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

ŠVP poskytuje žákům kvalitní základy všeobecného vzdělání s orientací na životní praxi a pomáhá jim připravit se na další studium. Vzdělávací metody a prostředky směřují k utváření a rozvíjení **klíčových kompetencí** žáků, vedou žáky k samostatnosti, tvořivosti, přemýšlení, vzájemné toleranci a úctě, k rozvoji komunikačních dovedností a spolupráci, učí žáka, jak se učit. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch. Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Ve výuce modelujeme takové situace, aby měl žák radost z učení, uměl se poučit z chyby, ve skupinové práci umožňujeme týmu žáků tvořit projekty. Ve vyučovacích předmětech uplatňujeme mezipředmětové vztahy a tím se žák dovídá, že všechno souvisí se vším. Nadaným žákům umožňujeme prosadit se při zpracovávání náročných zadání.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Ukazujeme jim různé cesty řešení včetně jejich výhod či nevýhod. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. V potřebných oblastech vzdělávání, vyžadujících logické myšlení, používáme netradiční úlohy (např. Hejného matematika). Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou své myšlení a zároveň poslouchat názor jiných. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. Učíme je respektující komunikaci a to především vlastním příkladem. Klademe důraz na praktické použití cizích jazyků, kroužky vedeme již od 1. třídy. Podporujeme přátelské vztahy dětí mezi třídami, využíváme k tomu i společné výlety, exkurze. Komunikaci rozvíjíme na prezentačních dnech školy: Vánoční besídka, oslava Dne dětí, Mikuláš, dny otevřených dveří, apod. Žáci připravují představení pro děti z mateřské školy, spolupracujeme s Městskou i Obecní knihovnou, navštěvujeme pravidelně divadelní a filmová představení. S veřejností komunikujeme také přes školní www stránky a facebook.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Snažíme se vytvářet příjemnou pracovní atmosféru vedoucí k dobrému klimatu školy. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování a jednání, učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy. Žáky učíme základům kooperace a týmové spolupráce, ve které respektují různá hlediska, názory a zkušenosti. Sociální kompetence realizujeme prostřednictvím preventivního programu.

KOMPETENCE OBČANSKÉ- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Ve třídách komunikujeme o pravidlech chování. Ve vzdělávací oblasti člověk a příroda, člověk a jeho svět je zařazena enviromentální výchova s cílem vychovat přírodu respektujícího jedince.

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

V průběhu školní docházky mají žáci dostatek prostoru k rozpoznání jednotlivých druhů práce a profesí, k rozvoji své osobnosti využívají práce manuální i duševní. Výuku doplňujeme o praktické exkurze. Volbou zájmového kroužku rozvíjíme talenty.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ– pomáhat žákům bezpečně se orientovat v digitálním prostředí a vést je k tvořivému a kritickému využívání digitálních technologií v pracovním i osobním životě

Hlavní důraz klademe na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace, automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dáváme prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. V řadě činností upřednostňujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Výuka je orientována činnostně. Žák objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově. Tímto vedeme žáka k porozumění světu kolem digitálních technologií a jeho bezpečnému využívání

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními. Výchovný poradce pracuje s jednotlivými dětmi, zúčastňuje se besed pro rodiče 1. tříd a vede rozhovory s rodiči i třídními učiteli.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka, který zpracuje tehdy, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.

- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
  - S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
  - Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
  - Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
  - Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
  - Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
  - Stejný postup platí i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy
-
- ❖ Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření **upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP**, případně **upravit vzdělávací obsah** tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.
  - ❖ **K úpravám očekávaných výstupů** stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.
  - ❖ **K úpravám vzdělávacích obsahů** stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). **Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru**, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.
 Při tvorbě IVP se vychází z **doporučené minimální úrovně očekávaných výstupů** v upraveném RVP ZV s přihlédnutím ke ŠVP žáka a využívá se přitom metodického průvodce www.rvp.cz/pruvodce.
  - ❖ V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů)
  - ❖ Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciaci vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická a pedagogická intervence**. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

- ❖ Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.
- ❖ Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka
- respektování zvláštností a možností žáka
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- nutnost spolupráce s rodiči
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

- ❖ Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.
- ❖ Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.
- ❖ Škola je povinná využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory
- ❖ Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.
- ❖ Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Možné úpravy způsobů výuky:

- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
  - zadávání specifických úkolů (na složitější a abstraktnější úrovni)
  - zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
  - vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
  - pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činnost (nabídka nestandardních problémových úloh)
  - respektování pracovního tempa a zájmů žáka
  - podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
  - přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
  - předčasný nástup dítěte ke školní docházce
-
- ❖ Žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských.. Jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou. Diferenciaci podle zájmu a nadání provádíme také pestrá nabídkou volitelných předmětů, kde si žáci volí studium podle svého zájmu a mohou rozvíjet svůj talent v oborech, kde pro to mají předpoklady.
  - ❖ Škola umožňuje rozvíjení jejich talentu nabídkou volitelného předmětu zájmových útvarů, přizpůsobením.
  - ❖ Velmi důležité je také napomáhat osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.

- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy

3.3 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tématické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tématických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tyto průřezová témata a tématické okruhy:

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)** - reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby a zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti - pomoc každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.
  - **OSV1** – Rozvoj schopností poznávání
  - **OSV2** – Sebepoznání a sebepojetí
  - **OSV3** – Seberegulace a sebeorganizace
  - **OSV4** – Psychohygiena

- **OSV5** – Kreativita
- **OSV6** – Poznávání lidí
- **OSV7** – Mezilidské vztahy
- **OSV8** – Komunikace
- **OSV9** – Kooperace a kompetice
- **OSV10** – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- **OSV11** – Hodnoty, postoje, praktická etika

Osobnostní a sociální výchova – zařazení tematických okruhů v jednotlivých ročnících					
	1.	2.	3.	4.	5.
OSV1	Čj, M, Aj, Hv	Čj, M, Aj, Hv	Čj, M, Aj, Hv	Čj, M, Aj, Inf, Hv, PrČ	Čj, M, Aj, Inf, Hv, PrČ
OSV2	Hv	Hv	M, Hv, ČJS	Čj, M, Hv, PrČ	Čj, Hv, PrČ
OSV3	-	-	Čj, M, ČJS	Čj, M	Čj, M
OSV4	Čj	-	Hv	Hv, ČJS, Tv	Hv, Tv
OSV5	Čj, M, Hv	Čj, M, Hv	Čj, M, Hv,	Čj, M, Hv, Vv	Čj, M, Hv, Aj, Vv
OSV6	Čj	Čj	Čj	-	Aj
OSV7	Čj, PrČ	Čj, ČJS, PrČ	Čj, PrČ Tv	Čj, Aj, Inf, Tv	Čj, Aj, Inf, Tv
OSV8	Čj, Aj, Hv	Čj, Aj, Hv, ČJS	Čj, Aj, Hv, M,	Čj, Aj, Hv, M, Inf	Čj, Aj, Hv, M, Inf
OSV9	M, PrČ	M, PrČ	M, Čj, PrČ	M, Čj	M, ČJS
OSV10	M	M, ČJS	M,	M, Inf, Tv	M, Inf, Tv
OSV11	-	Čj	Čj	Čj, Tv	Čj, Tv

- **Výchova demokratického občana (VDO)** - má mezioborový a multikulturní charakter. Snahou je u žáků pěstovat kritické myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti - vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti.
  - **VDO1** – Občanská společnost a škola
  - **VDO2** – Občan, občanská společnost a stát
  - **VDO3** – Formy participace občanů v politickém životě
  - **VDO4** – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova demokratického občana – zařazení tematických okruhů v jednotlivých ročnících					
	1.	2.	3.	4.	5.
VDO1			ČJS	Vv	Vv
VDO2				ČJS	
VDO3				ČJS	
VDO4				ČJS	

- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)** - cílem je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní.
  - **EGS1** – Evropa a svět nás zajímá
  - **EGS2** – Objevujeme Evropu a svět
  - **EGS3** – Jsme Evropané

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech zařazení tematických okruhů v jednotlivých ročnících					
	1.	2.	3.	4.	5.
EGS1	Aj	Čj, AJ	Čj, Aj	Čj, M, Aj, Hv, PrČ	Čj, M, Aj, Hv, ČJS, PrČ
EGS2	-	M	.	M, Inf	Aj, Inf, ČJS
EGS3	-	-	M, Hv	M, Hv	Aj, Hv, ČJS

- **Multikulturní výchova (MKV)** - seznamuje žáky s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.
  - **MKV1** – Kulturní difference
  - **MKV2** – Lidské vztahy
  - **MKV3** – Etnický původ
  - **MKV4** – Multikulturalita
  - **MKV5** – princip sociálního smíru a solidarity

Multikulturní výchova – zařazení tematických okruhů v jednotlivých ročnících					
	1.	2.	3.	4.	5.
MKV1	Aj, Hv	Aj, Hv	Aj, Hv	Aj, Hv	Čj, Aj, Hv
MKV2	-	Čj	Čj, Hv	Čj, Aj	Čj, Aj
MKV3	-	-	-	-	Hv
MKV4	-	-	Aj	Aj	Aj, ČJS
MKV5	-	-	-	-	-

- **Environmentální výchova (EV)** - vede k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí - k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince.
  - **EV1** – Ekosystémy
  - **EV2** – Základní podmínky života
  - **EV3** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
  - **EV4** – Vztah člověka k prostředí

Environmentální výchova – zařazení tematických okruhů v jednotlivých ročnících					
	1.	2.	3.	4.	5.
EV1	Vv, PrČ	Vv, PrČ	Vv, PrČ	Vv	ČJS, Vv
EV2	PrČ	PrČ	PrČ	PrČ	PrČ
EV3				M, ČJS	M, ČJS
EV4	Vv, PrČ	ČJS, Vv, PrČ	Vv, PrČ	Inf, ČJS, Vv, PrČ	Inf, Vv, PrČ

- **Mediální výchova (MDV)** - poskytuje elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Má vybavit žáka poznatky o fungování a společenské roli médií, schopností analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními.
  - **MDV1** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
  - **MDV2** – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
  - **MDV3** – Stavba mediálních sdělení
  - **MDV4** – Vnímání autora mediálních sdělení
  - **MDV5** – Fungování a vliv médií ve společnosti
  - **MDV6** – Tvorba mediálního sdělení
  - **MDV7** – Práce v realizačním týmu

Mediální výchova – zařazení tematických okruhů v jednotlivých ročnících					
	1.	2.	3.	4.	5.
MDV1	Vv	Vv	Vv	Čj, Inf, Vv	Čj, Inf, Vv
MDV2				Inf	Inf
MDV3				Čj, Vv	Čj, Vv
MDV4				Čj	Čj
MDV5	Čj	Čj	Čj	Čj	Čj
MDV6				Čj	Čj, Inf
MDV7	projekty	projekty	projekty	projekty	projekty

4. Učební plán

5.1 Tabulace učebního plánu

Vzdělávací oblast	Předmět	ročník					
		1.	2.	3.	4.	5.	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7+2	7+2	7+2	6+1	6+1	33 (8)
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	9 (2)
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4+1	4+1	4+1	20 (3)
Informatika	Informatika	0	0	0	2	0	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	1+1	1+1	1+1	4	4	12 (3)
	Přírodověda						
	Vlastivěda						
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
	Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Celkem		22	22	24	25	25	118

5.2 Poznámky k učebnímu plánu

- V závorce u celkového počtu hodin je uvedeno, kolik hodin je v daném předmětu využito z disponibilní časové dotace.

- **Anglický jazyk** je vyučován jako povinný předmět od 3. ročníku, se souhlasem zákonných zástupců využíváme 2 disponibilní hodiny k rozšíření jeho výuky již od 1. ročníku. V případě, že někteří ze zákonných zástupců nebudou s výukou anglického jazyka od 1. ročníku souhlasit, budou disponibilní hodiny využity k posílení hodinové dotace předmětu český jazyk a literatura v 1. a 2. ročníku.